

BEROEPSBELANGEN

DE TOELATING VAN BUITENLANDSE ARTSEN, VROEDVROUWEN EN TANDARTSEN

Op 8 mei j.l. heeft de Tweede Kamer in bijkans alle stilte het wetsontwerp betreffende de (op wederkerigheid gebaseerde) toelating van de in de titel genoemde beoefenaren van geneeskunst aangenomen. Aan het ontwerp van wet, de memorie van toelichting, het voorlopig verslag en de memorie van antwoord is bij de verschijning der afzonderlijke staatsstukken te dezer plaatse de nodige aandacht gewijd. ¹⁾

Wanneer gesproken wordt van: in alle stilte dan wordt hiermee bedoeld op het feit dat bij de openbare beraadslaging geen algemene beschouwingen zijn gehouden en bij de artikelsgewijze behandeling een amendement van minuscuul belang meteen door de regering werd overgenomen. Het ontwerp is derhalve in ongewijzigde vorm naar de Eerste Kamer verhuisd alwaar inmiddels het uitgebrachte voorlopig verslag en de daarop verschenen ministeriële memorie van antwoord de commissie van rapporteurs zodanig heeft bevredigd dat zij bij haar eindverslag met de mededeling hiervan op 5 juli j.l. heeft volstaan.

Dat het wetsontwerp bij zijn verschijning dezerzijds een ietwat achterdochtige belangstelling gaande maakte was vooral gelegen in het feit dat de secretaris-generaal van het departement van sociale zaken bij zijn toespraak ten vorigen jare gehouden tijdens het Maatschappij-congres te Rotterdam de indiening van het wetsontwerp aankondigde, daarbij de indruk vestigend dat het meer in het bijzonder de toelating van buitenlandse tandartsen betrof. Men was aldus geneigd er een maatregel in te verwachten om het tekort aan tandartsen in ons land tot uitgangspunt te nemen.

De vaagheid die de memorie van toelichting kenmerkte droeg er niet toe bij om de gewekte argwaan op te heffen. De vele vragen, door de vaste commissie voor de volksgezondheid uit de Tweede Kamer in het voorlopig verslag gesteld, noopten de minister uit zijn tent te komen en de bedoelingen der regering nader toe te lichten. In de memorie van antwoord werden de voornaamste onzekerheden weggenomen door de nadrukkelijke verklaring dat het niet in het voornemen ligt om toelating van buitenlandse beoefenaren van geneeskunst op grote schaal mogelijk te maken, noch om in geval van moeilijkheden met een bepaalde groepering de wet te gebruiken voor een massale toelating. Het zal gaan om op zichzelf staande gevallen op wederkerigheidsbasis.

In haar hierop voortgezette beoordeling van het wetsontwerp heeft de Eerste Kamer zich in het bijzonder bezig gehouden met de waarborgen voor een gelijkwaardige opleiding, vooral waar het buitenlanders betreft, afkomstig uit ont-

---

¹⁾ T.v.T. aug./sept. 1961; febr. en april 1962

wikkelingslanden met de aldaar geldende geringere eisen. Voor wat de tandheelkunst betreft werd daarbij herinnerd „dat in het verleden bij wijze van overgangsmaatregel een tandheekkundige bevoegdheid was verleend aan personen, die hiervoor weinig of geen studie hadden gevolgd; de herinneringen aan de consequenties van een en ander zijn, zo meenden zij” (de aan het woord zijnde leden) „toch bepaald niet van dien aard dat het aanbeveling zou verdienen te dezen nogmaals tot het doen van proefnemingen te besluiten.”

In antwoord hierop verklaart de bewindsman dat hij „bepaaldelijk niet voornemens is bij wege van experiment hiertoe over te gaan” en dat er geen vrees behoeft te bestaan voor het aanvaarden van risico's voor de Nederlandse volksgezondheid, ook waar het de uitoefening der tandheelkunst betreft. Voor het verlenen van een bevoegdheid is (aldus de M.v.A.) de bewindsman gehouden aan een door een commissie van deskundigen uit te brengen advies en het verlenen van een tandheekkundige bevoegdheid aan houders van een buitenlands diploma „zal slechts sporadisch ter sprake komen”.

„Overigens zal indien daartoe aanleiding bestaat en daartegen geen bezwaren bestaan, kunnen worden overgegaan tot het verlenen van een beperkte bevoegdheid” onder door de minister te stellen beperkingen. Hieromtrent zullen bij algemene maatregel van bestuur nadere regelen worden gesteld. De minister heeft hier klaarblijkelijk het oog op de in de memorie van toelichting vermelde suggestie van de Centrale Raad voor de Volksgezondheid om „bij wege van uitzondering” de buitenlandse bezitter van een diploma, waartoe de voorbereiding meer op het niveau ligt van de tandartsenopleiding oude stijl, een beperkte bevoegdheid toe te kennen zoals die van kracht is voor de tandartsen van vóór de wet van 4 augustus 1947.

In het voorgaande is de stand van zaken, zoals die in het schriftelijk overleg tot uiting is gekomen, in hoofdzaak weergegeven. Het ziet er naar uit dat ook de Eerste Kamer zich niet in een mondelinge gedachtenwisseling zal uitputten alvorens het wetsontwerp te aanvaarden. Maar ook zonder dat is over en weer voldoende vastgelegd dat het komende wetje na aanneming een uiterst beperkte toepassing beschoren zal zijn.

Men vraagt zich alleen af waartoe deze regeling op dit ogenblik nu eigenlijk nodig is geweest.

Nadat het vorenstaande reeds was gezet heeft ook de Eerste Kamer op 25 september het wetsontwerp zonder hoofdelijke stemming aangenomen. Echter niet dan nadat twee afgevaardigden in een uitvoerig betoog hun bezwaren er tegen hadden kenbaar gemaakt. Zo verwachtte Prof. QUERIDO geen wederkerigheid in de uitwisseling doch veeleer een eenzijdige import van beoefenaren uit persoonlijke economische motieven. Van de na te streven pariteit zal geen sprake kunnen zijn; dit hebben vroegere overeenkomsten uitgewezen. Toelating van in onderontwikkelde landen bevoegden met lager opleidingspeil zou het medisch verzorgingsniveau aantasten; dergelijke personen zouden eerder toege-

laten moeten worden om met de hier verworven kennis naderhand hun eigen volk te dienen.

Onze collega KRANENBURG, als tweede spreker, dacht bij alle geruststellende verklaringen, aan de opvolgers van de bewindsman die zich mogelijk niet door diens uitspraken gebonden zouden voelen; zulks in het licht van de tandheelkundigenwetgeving waarbij van gelijkwaardigheid in opleiding bij de toelating geen sprake was. Hij was beducht dat van de in de wet open gelaten mogelijkheid om van de gelijkwaardigheid bij uitzondering af te wijken gebruik zou worden gemaakt om personen toe te laten die niet voldoen aan het peil dat de huidige voorziening van de volksgezondheid vooronderstelt. Een daarbij vast te stellen partiële bevoegdheid zou, dit had de ervaring geleerd, niettemin worden overschreden. Een aldus dreigende verlaging van dat peil achtte hij onduelbaar.

De minister verwachtte dat inzake aanvragen van buitenlandse tandartsen de wet niet vaak ter sprake zou komen; aanpassingsmoeilijkheden (de taalbarrière) zouden een rem vormen, het was in het kader van vroegere regelingen voor artsen echter noodzakelijk ook de tandartsen in de wet te betrekken. Voor elk geval zal de commissie van deskundigen bovendien advies hebben uit te brengen.

Coll. KRANENBURG was door het antwoord van de minister niet bevredigd. Wanneer het uitsluitend om bevoegdverklaringen zou gaan (zonder examen) dan dacht hij ook aan de toelating van specialisten waarvan er in het buitenland een grote verscheidenheid bestaat en waardoor de regeling zou worden gecompliceerd. De omstandigheid dat de commissie van deskundigen slechts een adviserende taak is toegedacht, deed hem op grond van tandheelkundige situaties in het verleden huiverig staan tegenover het wetsontwerp. Hij verzocht dan ook aantekening dat hij geacht werd tegen het ontwerp te hebben gestemd.

Het wachten is nu op wat de uitvoering van het wetje in voorkomende gevallen te zien zal geven. B.

BINNENLAND

Z. W. O. – JAARBOEK 1961

Verschenen is het Jaarboek 1961 van de Nederlandse organisatie voor zuiver-wetenschappelijk onderzoek, waarin een overzicht wordt gegeven van de werkzaamheden en steunverlening in het betreffende jaar. Daarbij wordt het bestuur bijgestaan – behalve door de directie – door vaste adviescommissies voor de geestes-, de medische-, de „exacte” - en de biologische wetenschappen. (In de 10 leden tellende medische commissie heeft voor de tandheelkunde Prof. Dr. H. M. J. SCHEFFER zitting).

De 150 bladzijden tellende inhoud heeft in de eerste plaats betrekking op de financiële toestand. Uit het verslag dienaangaande blijkt dat de Rijksbijdrage bijna 11 miljoen gulden heeft bedragen, zijnde 16 % meer dan in het voorafgegane jaar. Daaruit werden 138 subsidies verleend tot een totaal van 10 miljoen waarbij het leeuwedeel (7 miljoen) werd bestemd voor de Stichting voor fundamenteel onderzoek van de materie (F.O.M.).